

Sygn. akt VIII C 1598/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 22 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 marca 2019 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko R. M. i M. M.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. przyznaje ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi na rzecz adw. B. P. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu R. M., a na rzecz adw. M. R. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej M. M..

Sygn. akt VIII C 1598/17

UZASADNIENIE

W dniu 23 marca 2017 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wytoczył przeciwko pozwanym M. M. i R. M. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 3.149,11 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 lutego 2017 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z zawartej z pozwanymi w dniu 17 lutego 2006 roku umowy o kredyt w rachunku. Pozwani nie wywiązali się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie spłacili zadłużenia, w wyniku czego umowa została wypowiedziana, a roszczenie stało się wymagalne dnia 12 października 2016 roku. Na dochodzoną kwotę składają się kapitał w wysokości 3.000 zł, odsetki umowne naliczone od kapitału w wysokości 60,45 zł, karne odsetki naliczone od kapitału przeterminowanego za okres od dnia 13 października 2016 roku do dnia wniesienia pozwu w wysokości 88,66 zł.

(pозew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-4)

W dniu 26 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwani zaskarżyli sprzeciwem, wnosząc o oddalenie powództwa w całości, kwestionując żądanie powoda.

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 4v., sprzeciw k. 6-6v., postanowienie k. 9v.)

W piśmie procesowym z dnia 25 sierpnia 2017 roku powód cofnął pozew o kwotę 2.687 zł, podnosząc, że została ona uiszczona przez pozwanych po wytoczeniu powództwa. Postanowieniem z dnia 12 września 2017 roku Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętej przez powoda kwoty.

(pismo procesowe k. 15-17, postanowienie k. 59)

Postanowieniem z dnia 23 października 2017 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, uwzględniając wniosek z dnia 19 października 2017 roku, zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

(wniosek k. 61, postanowienie k. 74)

Na rozprawach w dniach 22 stycznia 2018 roku, 14 maja 2018 roku, 3 lipca 2018 roku i 30 listopada 2018 roku pełnomocnik z urzędu pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. Pełnomocnik powoda oraz pozwana na rozprawach nie stawili się. Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 30 listopada 2018 roku Sąd, uwzględniając wniosek pozwanej, ustanowił dla niej pełnomocnika z urzędu.

(protokół rozprawy k. 86-86v., k. 112-113, k. 119-120,

W piśmie procesowym z dnia 12 marca 2019 roku pełnomocnik z urzędu pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz podniósł zarzut przedawnienia. W uzasadnieniu wskazał, że wobec treści zawartej przez strony umowy bankowej uznać należy, iż termin przedawnienia rozpoczął swój bieg najpóźniej w dniu 19 lutego 2011 roku, przy czym wobec istnienia w tej dacie zadłużenia pozwanych, umowa ta nie mogła być automatycznie przedłużona.

(pismo procesowe k. 142-145)

Na rozprawie w dniu 15 marca 2019 roku pełnomocnicy z urzędu pozwanych podtrzymali stanowiska w sprawie. Pełnomocnik powoda na rozprawie nie stawiał się. (protokół rozprawy k. 150-152)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani M. M. i R. M. w dniu 17 lutego 2016 roku zawarli z poprzednikiem prawnym powoda (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę nr (...) odnawialnego kredytu konsumpcyjnego dla posiadaczy eKONTA. Na mocy zawartej umowy bank udzielił pozwany kredyt odnawialnego w rachunku w wysokości 3.000 zł, który pozwani zobowiązali się spłacić w terminie 12 miesięcy, licząc od daty postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy, który został w umowie oznaczony na dzień 18 lutego 2006 roku. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy i ulegała automatycznemu przedłużeniu o kolejne 12 miesięcy, przy zachowaniu dotychczasowej wysokości kwoty kredytu, pod warunkiem należytego wypełnienia przez kredytobiorcę obowiązków wynikających z jej treści. W przypadku, gdy kredytobiorca nie wykonywał obowiązków wynikających z umowy lub robił to nienależycie, powód był zobowiązany najpóźniej na 30 dni przed upływem czasu jej obowiązywania, do zawiadomienia kredytobiorcy o nieprzedłużeniu czasu obowiązywania umowy i o obowiązku spłaty kredytu z nadejściem terminu spłaty. Spłata kredytu następowała z każdego wpływu środków na rachunek kredytu, przy czym bank był upoważniony do zaliczania wszelkich wpłat dokonywanych na rachunek na poczet zmniejszenia zobowiązań z tytułu wykorzystanego kredytu. Każda spłata całości lub części kredytu powodowała jego odnowienie o spłaconą kwotę i możliwość jego wielokrotnego wykorzystywania przez cały czas trwania umowy.

Dla zabezpieczenia terminowej spłaty kredytu kredytobiorca był zobowiązany do dokonywania miesięcznych wpłat na rachunek kredytu i skojarzone z nim rachunki w wysokości nie niższej, niż zadeklarowanej we wniosku o udzielenie kredytu.

Od kwoty niespłaconego kapitału bank był uprawniony do naliczania odsetek od należności przeterminowanych. Bank mógł wypowiedzieć umowę oraz podjąć wszelkie działania zmierzające do odzyskania wymagalnych należności m.in. w przypadku niespłacenia wymaganych należności w terminie. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni i był liczony od dnia doręczenia wypowiedzenia kredytobiorcy. Następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia wszelkie zobowiązania wynikające z umowy kredytu stawały się wymagalne w całości.

(umowa wraz z załącznikami k. 23-31, okoliczności bezsporne)

Otwarcie rachunku dla przyznanego pozwanym limitu kredytowego nastąpiło w dniu 20 lutego 2006 roku. Z tą datą rachunek został obciążony kwotą 50 zł z tytułu prowizji za udzielenie kredytu. Począwszy od udostępnienia kredytu pozwani regularnie korzystali z przyznanej im kwoty limitu. Ostatni raz dodatnie saldo na rachunku kredytowym pozwanych widniało w dniu 6 czerwca 2009 roku. W tej dacie pozwani dokonali wypłaty z bankomatu (2 x 100 zł), zakupów przy pomocy karty (145,63 zł) oraz wykonali przelew na kwotę 77,97 zł. Po przeprowadzeniu w/w transakcji saldo ujemne na rachunku wynosiło 202,90 zł. Począwszy od tej daty zadłużenie na koncie miało już charakter stały. Na dzień 27 lipca 2010 roku jego wartość wyniosła 2.925,75 zł.

(dowód z przesłuchania pozwanej 00:05:24-00:15:00 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 15 marca 2019 roku, elektroniczne zestawienie operacji k. 34-46v.)

W pismach z dnia 19 maja 2016 roku powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu odnawialnego oraz wezwał pozwanych do spłaty zadłużenia w kwocie 3.193,53 zł, w tym 3.000 zł kapitału, 99,46 zł odsetek, 94,07 zł opłat i prowizji.

(wypowiedzenie k. 47-48)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto dowód z przesłuchania pozwanych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było niezasadne.

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022). Zarzut ten okazał się w pełni zasadny.

Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (art. 117 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. W niniejszej sprawie znajdował zastosowanie dwuletni termin przedawnienia wynikający z art. 731 k.c., zgodnie z którym, roszczenia wynikające ze stosunku rachunku bankowego przedawniają się z upływem lat dwóch. Nie budziło wątpliwości, że powód wywodzi swoje roszczenie z umowy rachunku, w którym udzielił pozwanym kredytu, na co wprost wskazał w uzasadnieniu pozwu, jak również wynika to z samej umowy, która wiąże przyznany pozwanym kredyt odnawialny z rachunkiem oszczędnościowo-rozliczeniowym. Początkiem biegu terminu przedawnienia jest chwila wymagalności roszczenia.

Jak wynika z treści umowy stron, wykorzystany przez pozwanych w całości albo w części limit podlegał spłacie w przeciągu 12 miesięcy od dnia postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy. W umowie termin postawienia kredytu do dyspozycji pozwanych został oznaczony na dzień 18 lutego 2006 roku, z elektronicznego zestawienia operacji wynika natomiast, iż stało się to w dniu 20 lutego 2006 roku. Jednocześnie w umowie zastrzeżono, iż jest ona zawarta na okres 12 miesięcy i podlega przedłużeniu na kolejne 12 miesięczne okresy przy zachowaniu dotychczasowej wysokości kredytu pod warunkiem należytego wypełniania przez kredytobiorcę obowiązków wynikających z jej treści. Z przedłożonego przez powoda elektronicznego zestawienia operacji wynika, że obejmuje ono okres wyłącznie do dnia 27 lipca 2010 roku, a widniejące na ten dzień saldo rachunku miało charakter ujemny i wynosiło 2.925,75 zł. Brak jest przy tym dowodów na to, aby po tej dacie pozwani korzystali z limitu, przy czym sama pozwana jednoznacznie kwestionowała, aby takie korzystanie z limitu miało miejsce. Mając na uwadze powyższe uznać należy, że przedmiotowe zadłużenie powstało w ramach kredytu postawionego do dyspozycji pozwanych w dniu 20 lutego 2010 roku (skoro przedłużenie umowy następowało przy zachowaniu dotychczasowej wysokości limitu zasadnym jest przyjęcie, iż z każdym przedłużeniem kredyt był na nowo stawiany do dyspozycji kredytobiorcy, skoro poprzedni miał być spłacany w okresie obowiązywania umowy stron, tj. każdych kolejnych 12 miesięcy), a termin jego spłaty przypadał na dzień 20 lutego 2011 roku. W aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu świadczącego o spłacie przedmiotowego zadłużenia przez pozwanych, co implikuje konstatację, iż po pierwsze umowa stron nie mogła ulec dalszemu przedłużeniu (powód w myśl jej postanowień najpóźniej na 30 dni przed upływem czasu jej obowiązywania, winien zawiadomić pozwanych o nieprzedłużeniu czasu obowiązywania umowy i o obowiązku spłaty kredytu z nadejściem terminu spłaty), po drugie, z dniem 20 lutego 2011 roku rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie. Wprawdzie powód określił zobowiązanie pozwanych z tytułu kapitału na kwotę 3.000 zł, to jednocześnie, o czym była mowa, brak jest dowodów na istnienie takiego zadłużenia. W dacie wytoczenia powództwa roszczenie powoda było zatem niewątpliwie przedawnione, brak jest bowiem przesłanek do przyjęcia, iż roszczenie powoda stało się wymagalne dopiero z datą wypowiedzenia umowy bankowej.

W świetle przepisów regulujących przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, stwierdzić należy, że w okresie 2 lat od momentu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia, nie doszło do przerwania ani zawieszenia tego terminu w stosunku do wierzyciela – powód nie wykazał, aby takie przerwanie lub zawieszenie miało miejsce. W przedmiotowej sprawie, powód nie wykazał także, aby pozwani zrzekli się korzystania z zarzutu przedawnienia. Wprawdzie powód twierdził, że pozwani po wytoczeniu powództwa dokonali spłaty w kwocie 2.687 zł, to jednocześnie na powyższe nie przedstawił żadnego dowodu. Na marginesie należy podkreślić, że nie jest możliwe przyjęcie, że skutek przerwania biegu przedawnienia powstał w zakresie roszczeń, które w dacie uznania roszczenia były już przedawnione. Przerwanemu podlegać może wyłącznie termin, który jeszcze biegnie, a nie ten, który już upłynął. Wprawdzie uznanie przedawnionego roszczenia może zawierać także zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, ale w sytuacji, gdy z treści oświadczenia lub okoliczności, w których zostało złożone, wynika taka wola dłużnika (por. m.in. wyrok SN z dnia 12 października 2006 roku, I CSK 119/06, L.; wyrok SA w Szczecinie z dnia 13 października 2016 roku, I ACa 1094/15, L.). Nawet zatem gdyby hipotetycznie założyć, że pozwani faktycznie spłacili po wytoczeniu powództwa większą część zadłużenia, to i tak, wobec braku przytoczenia przez powoda okoliczności, w jakich spłata ta nastąpiła, brak byłoby podstaw do przyjęcia, że pozwani zrzekli się zarzutu przedawnienia.

Nie sposób również uznać by względy słuszności wymagały nieuwzględnienia w przedmiotowej sprawie upływu terminu przedawnienia, zgodnie z art. 117¹ § 1 i 2 k.c. W sprawie nie stwierdzono by zachodziły jakiegokolwiek wyjątkowe okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym nie stwierdzono by mieli na to jakikolwiek wpływ sami zobowiązani.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo w całości. Ponadto Sąd nakazał przyznać ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz adw. B. P. i adw. M. R. kwoty po 738 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwany z urzędu.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.